

12. 3. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Veřejné právo a obecní zřízení: Výbory zastupitelstva obce a jejich „funkční období“

Otázka, zda lze u výborů zastupitelstva obce hovořit o „funkčním období“, je právně zajímavá zejména s ohledem na skutečnost, že zákon č. [128/2000](#) Sb., o obcích (obecní zřízení), takovou terminologii explicitně neužívá. A téma délky období explicitně neřeší. Přesto lze jednoznačně dovodit, že výbory zastupitelstva obce jsou svým funkčním obdobím fakticky svázány s funkčním obdobím samotného zastupitelstva obce.

Závislost výborů na existenci zastupitelstva

Výbory zastupitelstva jsou jeho poradními, iniciačními a pomocnými orgány, jejichž existence je z povahy věci podmíněna existencí zastupitelstva samotného. Právní úprava ukotvená především v ustanovení § 117 zákona o obcích č. [128/2000](#) Sb., vymezuje výbory jako orgány zastupitelstva, přičemž jejich ustavení, složení a působnost jsou odvozeny z rozhodnutí zastupitelstva.

Zákon o obcích ani žádný jiný právní předpis žádnou určitou lhůtu, do kdy by měly být výbory zřízeny, nestanoví. Avšak pozor, vzhledem k zákonnému úkolu zastupitelstva obce povinně zřídit finanční a kontrolní výbor (viz ustanovení § 117 odst. 2 zákona o obcích) se interpretací dovozuje [\[1\]](#), že by se tak mělo stát okamžitě.

Tedy bez zbytečného odkladu, jakmile je to reálně „na obci“ možné. Jinak vyjádřeno zřízení citovaných povinných výborů zastupitelstva obce by mělo být zařazeno již na program ustavujícího zasedání zastupitelstva obce. Tedy tak, aby povinnost plynoucí z ustanovení § 117 odst. 2 zákona o obcích mohla být splněna.

Doporučuje se zařadit na pořad úvodního jednání zastupitelstva obce/města samostatné dva programové body. Za prvé ustavení kontrolního a finančního výboru zastupitelstva obce a za druhé: volba jeho členů, předsedy a místopředsedy/ů.

Nejsilnějším argumentem pro spojení výborů se zastupitelstvem je skutečnost, že předsedou výboru musí být vždy člen zastupitelstva obce (srov. ustanovení § 117 odst. 4 zákona o obcích). Tedy s odchylkou osadního výboru, tam předsedou zastupitel obce být nemusí. Tato podmínka znamená, že v okamžiku zániku mandátu člena zastupitelstva obce nemůže nadále vykonávat zákonitě ani funkci předsedy výboru, což by v praxi vedlo ke kompletní nefunkčnosti výboru zastupitelstva obce.

Dalším podstatným okamžikem je, že zákon o volbách do zastupitelstev obcí (zák. č. [491/2001](#) Sb.) v ustanovení § 55 odst. 2 písm. d) explicitně vymezuje, že mandát členů zastupitelstva zaniká dnem voleb do nového zastupitelstva. Citovaný moment je proto nutno pokládat i za faktický konec existence výborů, neboť ty bez členů zastupitelstva nemohou řádně fungovat.

Možnost dřívějšího ukončení činnosti výborů

Máme za to, že zastupitelstvo obce/města může rozhodnout o ukončení činnosti svých výborů ještě před uplynutím svého funkčního období. Pokud tak neučiní, výbory automaticky končí spolu se zánikem mandátu všech členů zastupitelstva.

Samozřejmě nemožno předčasně ukončit existenci povinných výborů zastupitelstva obce - tedy kontrolního a finančního. Popřípadě výboru pro národnostní menšiny. Pro vyšší informační komplexnost dodejme, že zmíněný výbor pro národnostní menšiny zřizuje obligatorně obec, v jejímž územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů obce hlásících se k národnosti jiné než české. Avšak jen tehdy, jestliže o to písemně požádá spolek zastupující zájmy národnostní menšiny.

Nejméně polovinu členů výboru pro národnostní menšiny musí ex lege tvořit příslušníci národnostních menšin, ledaže tuto podmínku nelze splnit pro nedostatek kandidátů z řad národnostních menšin (viz ustanovení § 117 odst. 3 zákona o obcích).

Nově zvolené zastupitelstvo v zásadě může formálním usnesením ukončit činnost výborů předchozího zastupitelstva města. Nicméně autor tohoto článku má za to, že to není právně nevyhnutelné. Jinak řečeno, pakliže by nové zastupitelstvo obce/města tak neučinilo, nemělo by to pro územně samosprávný celek žádné negativní (ale ani pozitivní) následky.

Závěrem

Přestože zákon o obcích přímo explicitně nehovoří o „funkčním období“ výborů zastupitelstva obce, z povahy věci a systematiky veřejnoprávní úpravy je možno jednoznačně dospět k ukončení tématu, že funkční období výborů je de facto shodné s funkčním obdobím zastupitelstva obce.

Tento závěr podporuje jak ustanovení o nutnosti obsadit předsednický post členem/členkou zastupitelstva města/obce, tak vazba na zánik mandátů členů zastupitelstva dle volebního zákona.

Ostatně výbory zastupitelstva jsou „orgány orgánů“ obce, nikoliv o orgány obce jako takové.[\[2\]](#)

Sečteno a podtrženo - výbory zastupitelstva tedy nelze chápat jako samostatné orgány s nezávislou kontinuitou, nýbrž jako orgány, jejichž existence je bytostně spjata s daným zastupitelstvem.[\[3\]](#)

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
právní pedagog

Prameny a další informace:

Zákon o obcích - z. č. [128/2000](#) Sb.

Metodické doporučení k zákonu o obcích a činnosti úsc, Odbor VSDK MVČR, 2019 (úřední dílo)

Koudelka Z, Průcha, P. a kol. : Zákon o obcích (obecní zřízení), Komentář, Leges, Praha, 2019

Kopecký M., Průcha, P., Havlan, P. a kol. : Zákon o obcích. Zákon o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků. Komentář. 4. vydání, Wolters Kluwer, Praha, 2022

Kovářová, A.: Zákon o obcích. Praktický komentář, Wolters Kluwer, Praha, 2023

[1] Včetně interpretace OVSDK MVČR

[2] Viz Koudelka Z, Průcha, P. a kol. : Zákon o obcích (obecní zřízení), Komentář, Leges, Praha, 2019

[3] Tak jako nemůže existovat samostatně ruka bez těla, tak nemůže v právním světě existovat ani výbor bez zastupitelstva. Z pohledu systematiky správního práva a obecního zřízení vždy šlo a jde o „orgán orgánu“ obce.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřevzaté povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)